

Il-Hamis 17 ta' April 2014

P7_TA(2014)0458

L-istat attwali tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles UE-Vjetnam

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2014 dwar l-istat attwali tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles UE-Vjetnam (2013/2989(RSP))

(2017/C 443/13)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Linji gwida tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD) dwar l-Imprizi Multinazzjonali u d-Dikjarazzjoni Tripartitika tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) dwar il-Prinċipji li Jikkonċernaw l-Imprizi Multinazzjonali u l-Politika Soċjali,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Ministerjali tar-Raba' Sessjoni tal-Konferenza Ministerjali tad-WTO, adottata fl-14 ta' Novembru 2001 f'Doha, u b'mod partikolari l-paragrafu 44 tagħha, rigward Trattament Speċjali u Differenzjali (SDT),
- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Kooperazzjoni tal-1995 bejn il-Komunità Ewropea u r-Repubblika Soċjalista tal-Vjetnam (minn issa 'l quddiem 'il-Vjetnam), u l-Ftehim ta' Shubija u Kooperazzjoni l-gdid iffirmat fis-27 ta' Ġunju 2012,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-4 ta' Ottubru 2006 bit-titolu "L-Ewropa Globali: Kompetizzjoni Dinjija. Kontribut lill-Istrateġija tal-UE għat-Tkabbir ekonomiku u l-Impjiegi" (COM(2006)0567),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Lulju 2007 dwar il-Ftehim TRIPS u l-aċċess għall-medicini ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Mejju 2007 dwar L-Ewropa Globali – l-aspetti esterni tal-kompetittività ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra d-direttivi ta' negozjar tal-Kunsill tat-23 ta' April 2007 li jawtorizzaw lill-Kummissjoni tinnegozja ftehim ta' kummerċ hieles mal-pajjiżi tal-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja (ASEAN),
- wara li kkunsidra d-Dokument ta' Strateġija għall-Pajjiż dwar il-Vjetnam (2007-2013) ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Vjetnam, b'mod partikolari dik tal-1 ta' Diċembru 2005 dwar is-sitwazzjoni fil-Kambodja, il-Laos u l-Vjetnam ⁽⁴⁾, u dik tat-18 ta' April 2013 dwar il-Vjetnam, b'mod partikolari l-libertà tal-espressjoni ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Novembru 2010 dwar id-drittijiet tal-bniedem u l-istandards soċjali u ambjentali fi ftehimiet ta' kummerċ internazzjonali ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-6 ta' April 2011 dwar il-politika Ewropea futura ta' investiment internazzjonali ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta' Novembru 2010 bl-isem 'Kummerċ, Tkabbir u Affarijiet Dinjija – Il-Politika tal-Kummerċ bħala element prinċipali mill-Istrateġija tal-UE 2020' (COM(2010)0612),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Settembru 2011 dwar Politika Kummerċjali Ġdida għall-Ewropa fl-ambitu tal-Istrateġija Ewropa 2020 ⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar ostakoli għall-Kummerċ u l-Investment ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 175 E, 10.7.2008, p. 591.

⁽²⁾ ĠU C 102 E, 24.4.2008, p. 128.

⁽³⁾ http://eeas.europa.eu/sp/index_en.htm#V

⁽⁴⁾ ĠU C 285 E, 22.11.2006, p. 129

⁽⁵⁾ Testi adottati, P7_TA(2013)0189.

⁽⁶⁾ ĠU C 99 E, 3.4.2012, p. 31.

⁽⁷⁾ ĠU C 296 E, 2.10.2012, p. 34.

⁽⁸⁾ ĠU C 56 E, 26.2.2013, p. 87.

⁽⁹⁾ ĠU C 168 E, 14.6.2013, p. 1.

Il-Hamis 17 ta' April 2014

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Frar 2012 bl-isem "Ir-Rapport tal-2012 – L-Ostakli għall-Kummerċ u l-Investment" (COM(2012)0070),
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-Kummissjoni għall-plenarja ta' April 2014 dwar il-Ftehim ta' Kummerċ Hieles UE-Vjetnam,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 110(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi s-sistema ta' kummerċ multilaterali bbażata fuq ir-regoli, stabbilita permezz tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO), hi l-aktar qafas adatt biex jiġi regolat u promoss il-kummerċ miftuħ u ġust, u billi n-negozjati multilaterali ma jipprekludux ftehimiet bilaterali WTO+, li jistgħu jkunu kumplimentari għalihom;
- B. billi d-direttivi ta' n-negozjar tal-Kummissjoni għall-Ftehim ta' Kummerċ Hieles UE-Vjetnam huma marbuta mal-awtorizzazzjoni tal-Kunsill tat-23 ta' April 2007 li jingħata bidu għal negozjati ta' Ftehim ta' Kummerċ Hieles mal-pajjiżi tal-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja (ASEAN) u jsegwu l-approvazzjoni mill-Kunsill tad-dokument ta' deskrizzjoni li jispjega l-oġġettivi komuni taż-żewġ partijiet fin-negozjati, jiġifieri li jintensifikaw ir-relazzjonijiet tal-kummerċ bilaterali eżistenti; ifakkar li l-oġġettiv inizzjali kien li jiġi n-negozjat Ftehim ta' Kummerċ Hieles mar-reġjun tal-ASEAN; jappoġġa, għalhekk, il-possibilità li jiġu n-negozjati ftehimiet komprensivi bis-shih mal-pajjiżi tar-reġjun tal-ASEAN (bhala pedamenti għall-oġġettiv finali ta' negozjar ta' ftehim ta' kummerċ hieles bejn reġjun u ieħor fil-futur);
- C. billi t-tnedija uffiċjali tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles UE-Vjetnam saret fis-26 ta' Ġunju 2012 fi Brussell, u billi fit-8 ta' Novembru 2013, wara l-hames ciklu ta' negozjati, iż-żewġ partijiet fin-negozjati hadu l-impenn ta' sforzi kongunti bil-għan li jikkonkludu n-negozjati sa tmiem l-2014;
- D. billi r-relazzjoni kummerċjali UE-Vjetnam hija inkorporata fil-qafas tal-Ftehim ta' Shubija u Kooperazzjoni li gie ffirmat fis-27 ta' Ġunju 2012, li jiżgura qafas effettiv għar-relazzjonijiet bilaterali tal-kummerċ u tal-investment;
- E. billi l-UE u l-Vjetnam għandhom Djalogu bilaterali dwar id-Drittijiet tal-Bniedem żviluppat tajjeb; billi għandhom isiru l-isforzi kollha f'dak il-qafas biex jghinu halli d-drittijiet tal-bniedem fil-Vjetnam ma jibqgħux jiddeterjoraw; billi d-drittijiet tal-bniedem għandhom jiġu trattati bhala element essenzjali tal-politika kummerċjali tal-UE; billi l-UE hija impenjata, taht il-Qafas Strateġiku u l-Pjan ta' Azzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem tagħha, li tinkludi d-drittijiet tal-bniedem fil-valutazzjonijiet tal-impatt tagħha, kull meta dawn jitwettqu, inkluż għal ftehimiet ta' kummerċ li jkollhom impatti ekonomiċi, soċjali u ambjentali sinifikanti;
- F. billi l-Vjetnam esperjenza deċennju ta' prosperità bi tkabbir mingħajr interruzzjoni fil-PDG ta' madwar 8 % fis-sena li kkulmina bl-adeżjoni tiegħu fid-WTO fil-11 ta' Jannar 2007, u billi l-pajjiż minn dak iż-żmien intlaqat hażin mill-kriżi ekonomika dinjija, li wasslet għal tnaqqis qawwi tat-tkabbir fl-esportazzjoni kif ukoll fl-influssi ta' investment dirett barrani (IDB) u fir-rimessi minn barra l-pajjiż;
- G. billi tul dawn l-aħhar għaxar snin l-UE kellha bilanċ kummerċjali negattiv mal-Vjetnam, kif muri għal darba oħra miċ-cifri għat-tieni kwart tal-2013, li juru kummerċ totali li jammonta għal EUR 13,4 biljun li minnu l-importazzjonijiet tal-UE mill-Vjetnam jammontaw għal EUR 10,5 biljun, filwaqt li l-esportazzjonijiet tal-UE lejn il-Vjetnam jammontaw għal EUR 2,8 biljun; billi dan jirrapreżenta tnaqqis qawwi meta mqabbel maċ-cifri għall-2012, għal liema sena l-kummerċ totali ammonta għal EUR 23,871 biljun u kkonsista f'EUR 18,520 biljun f'importazzjonijiet mill-Vjetnam lejn l-UE u EUR 5,351 biljun f'esportazzjonijiet lejn il-Vjetnam mill-UE;
- H. billi l-industrija tal-hwejjeġ u t-tessuti mhux biss tikkostitwixxi l-akbar sors uniku fil-Vjetnam ta' impjiegi fis-settur formali b'forza tax-xogħol diretta ta' aktar minn żewġ miljun haddiem, iżda hija wkoll l-akbar settur tal-esportazzjoni; billi s-settur tal-assemblaġġ tal-elettronika, settur tal-manifattura għall-esportazzjoni ewlieni ieħor, jimpjega madwar 120 000 haddiem;
- I. billi l-Vjetnam s'issa rratifika biss hamsa mit-tmien konvenzjonijiet ewlenin tal-ILO; billi ma rratifikax il-Konvenzjoni Nru 87 tal-ILO dwar il-Libertà ta' Assoċjazzjoni u l-Protezzjoni tad-Dritt għall-Organizzazzjoni, Nru 98 dwar id-Dritt ta' Organizzazzjoni u tal-Innegozjar Kollettiv u Nru 105 dwar l-Abolizzjoni tax-Xogħol Furzat;

Il-Hamis 17 ta' April 2014

- J. billi l-Vjetnam, li hu benefiċjarju tas-Sistema ta' Preferenzi Ġeneralizzati tal-UE, jikklassifika bhala t-32 sieheb kummerċjali tal-UE u l-hames l-akbar sieheb fi hdan l-ASEAN, filwaqt li l-UE hi t-tieni l-akbar siehba kummerċjali tal-Vjetnam, wara ċ-Ċina u qabel l-Istati Uniti, u l-akbar sors ta' IDB għall-Vjetnam (6,5 % tat-total tal-IDB tal-pajjiż fl-2012); billi, madankollu, il-potenzjal ta' IDB mill-Vjetnam fl-UE għadu b'mod ġenerali mhux qed jiġi sfruttat;
- K. billi ż-żewġ partijiet fin-negozjati jistennew li jgawdu benefiċċji sinifikanti mill-eliminazzjoni tal-ostakoli kemm tariffarji kif ukoll dawk nontariffarji (ONT), u billi ż-żewġ partijiet għandhom jimmiraw li jiksbu riżultati tajbin fir-rigward tal-liberalizzazzjoni tal-kummerċ fis-servizzi u tal-istabbiliment, kif ukoll li jiżviluppaw sistema għall-protezzjoni adegwata, l-implimentazzjoni u l-infurzar tad-drittijiet ta' proprjetà intellettwali, inklużi l-privattivi u d-disinji, il-marki kummerċjali jew tas-servizz, id-drittijiet tal-awtur u drittijiet simili, u indikazzjonijiet ġeografiċi inklużi l-marki tal-orijini għall-prodotti agrikoli u tal-ikel jew xorb;
- L. billi ż-żewġ partijiet fin-negozjati għandhom jgħaqqdu l-forzi tagħhom biex jiżguraw u jipromwovu l-kummerċ legali fil-mediċini (kemm mediċini bil-privattivi kif ukoll dawk ġeneriċi) f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Ftehim dwar l-aspetti tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali relatati mal-kummerċ (TRIPS) u l-flessibbiltajiet tiegħu;
- M. billi ż-żewġ partijiet fin-negozjati għandhom jibqgħu jużaw l-istrumenti tad-difiża kummerċjali b'konformità shiha mar-regoli eżistenti tad-WTO biex jevitaw li jkollhom jirrikorru għall-mekkaniżmu għas-soluzzjoni tat-tilwim tad-WTO, u għandhom jaqblu dwar klawżola ta' salvagwardja bilaterali effettiva jew mekkaniżmu ekwivalenti biex jiġu protetti kif jixraq l-industriji rispettivi tagħhom kontra dannu jew theddida ta' dannu b'riżultat ta' zieda qawwija f'importazzjonijiet, speċjalment fis-setturi sensitivi rispettivi tagħhom, li ġew identifikati mill-valutazzjoni tal-impatt ta' kull parti;
1. Jilqa' l-progress li għadu għaddej fin-negozjati dwar il-Ftehim ta' Kummerċ Hieles, partikolarment fil-kapitoli dwar id-dwana u l-facilitazzjoni tal-kummerċ, dwar ostakli tekniċi għall-kummerċ u dwar il-kompetizzjoni, u r-rendikont regolari tal-Kummissjoni lill-Parlament dwar l-istat attwali tagħhom; ifakkar li l-approvazzjoni tal-Parlament għall-Ftehim ta' Kummerċ Hieles hija obbligatorja ⁽¹⁾, u li l-Kummissjoni u l-Kunsill m'għandhomx jipproponu xi applikazzjoni proviżorja tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles qabel ma l-PE jkun ta l-approvazzjoni tiegħu;
 2. Jinsab ferm konvint dwar li r-rispett għad-drittijiet tal-haddiema u tat-trejdjunjins għandu jkun fattur ewlieni fil-ftehimiet kollha dwar il-kummerċ li l-UE tiffirma ma' pajjiżi terzi; jistieden lill-Gvern Vjetnamiż iżomm l-obbligi kollha previsti mill-konvenzjonijiet fundamentali tal-ILO li rratifika u sabiex jirratifika u jimplementa mingħajr dewmien ulterjuri l-konvenzjonijiet fundamentali li għadhom pendenti; itenni li d-drittijiet tal-haddiema u tat-trejdjunjins iridu jkun universali u jiġu applikati għall-haddiema kollha, inkluż għal dawk li jaħdmu f'żoni Ekonomiċi Speċjali;
 3. Jistenna li l-Kunsill u l-Kummissjoni jqisu għalkollox it-talbiet tal-Parlament kif espressi f'din ir-riżoluzzjoni qabel ma jikkonkludu l-Ftehim ta' Kummerċ Hieles, li jrid ikun kompattibbli mar-regoli u l-obbligi tad-WTO; iqis li Ftehim ta' Kummerċ Hieles ta' suċċess jippermetti liż-żewġ partijiet fin-negozjati japprofittaw minn sett bilanċjat ta' benefiċċji u jikkontribwixxi għall-holqien u s-salvagwardja tal-impjiegi fuq iż-żewġ naħat;
 4. Jistieden liż-żewġ partijiet fin-negozjati jirrispettaw b'mod shiħ l-impenji tagħhom tad-WTO fl-ispirtu ta' liberalizzazzjoni tal-kummerċ; jenfasizza b'mod simultanju l-obbligu tagħhom li jeliminaw miżuri u prattiki mhux konsistenti mad-WTO sabiex jakkwistaw ftehim ambizzjuż;
 5. Japprezza l-prospetti pożittivi enfasizzati fid-dokument ta' deskrizzjoni li juri li l-Ftehim ta' Kummerċ Hieles se jzid l-esportazzjonijiet u l-importazzjonijiet kemm għall-UE kif ukoll għall-Vjetnam, u jipprovdi opportunitajiet għal aktar flussi ta' IDB; jitlob, għaldaqstant, tnehhija sostanzjali tat-tariffi min-naħa tal-Vjetnam fir-rigward tat-tariffa medja għall-aċċess għas-suq għall-prodotti mhux agrikoli kif ukoll dawk agrikoli;
 6. Jishaq, madankollu, fuq il-fatt li l-oġettiv għall-kummerċ industrijali għandu jkun l-eliminazzjoni reċiproka totali tad-dazji, filwaqt li jkun rispettata grad ta' asimetrija, li jinvolvi wkoll perjodi ta' tranżizzjoni adatti fl-implimentazzjoni, u li kwalunkwe eċċezzjoni possibbli għal dan l-oġettiv għandha tkun limitata u suġġetta għal rieżami; jemmen li l-eliminazzjoni tal-obbligi għandu jinkludi setturi li huma importanti għal kull naħa;

⁽¹⁾ Artikolu 218(6)(a)(v) TFUE.

Il-Hamis 17 ta' April 2014

7. Ihegġeg liż-żewġ partijiet fin-negozjati jirrispettaw id-dritt ta' xulxin li jfasslu regolamenti, inkluż dwar il-provdiment ta' servizzi pubbliċi, u jiżguraw li r-regolamenti rispettivi tagħhom ma jxekklu il-kummerċ bilaterali b'ostakli nontariffarji (ONT) mhux ġustifikati; jistieden, għaldaqstant, lill-UE u lill-Vjetnam jiżviluppaw dixxiplini tal-medjazzjoni effettivi biex jimpedixxu l-emergenza ta' ostakoli regolatorji mhux ġustifikati għall-kummerċ, u biex jittrattaw l-ostakli eżistenti billi jrawmu l-armonizzazzjoni jew il-konformità mal-istandards internazzjonali;

8. Iqis li l-Kummissjoni għandha tagħti attenzjoni partikolari biex tiżgura li l-benefiċċji tal-ftehim futur ikunu jinkludu miżuri ta' verifika qawwija u infurzabbli sabiex jiggarantixxu li l-benefiċċji tal-ftehim jiffavorixxu biss lill-produtturi tal-UE u tal-Vjetnam fuq il-bażi ta'rispett shih tar-regoli preferenzjarji fir-rigward tal-orijini li jiġu n-negozjati; jitlob ukoll simplifikazzjoni tar-regoli tal-UE dwar l-orijini – minghajr ma titnaqqas ir-rigorożità tas-sistema attwali – sabiex ikun aktar faċli li dawn japplikaw għall-operaturi ekonomiċi u l-amministrazzjonijiet tad-dwana u biex jippermettullhom igawdu mill-benefiċċji kollha tal-eliminazzjoni tat-tariffi;

9. Jirrikonoxxi li l-Vjetnam għandu interessi offensivi rigward il-liberalizzazzjoni tat-Tip 4 fil-Ftehim Ġenerali dwar il-Kummerċ fis-Servizzi (GATS) u l-konkluzjoni ta' Ftehimiet ta' Gharfien Reċiproku li jirrikonoxxu l-kwalifiki professjonali taċ-ċittadini tal-Vjetnam u tal-UE, u li l-UE għandha interessi offensivi rigward il-liberalizzazzjoni tal-aċċess għas-suq u t-trattament nazzjonali fl-ambitu tat-Tipi 1, 2 u 3 fil-parti l-kbira tas-servizzi; hu tal-fehma li jehtieg jiġu indirizzati l-interessi offensivi tal-UE biex ikunu permessi, fl-ambitu tat-Tip 4, soġġorni temporanji ta' professjonisti b'hiliet mehtieġa, u biex tkun faċilitata d-distinzjoni ta' dan it-tip ta' soġġorn mill-politiki nazzjonali dwar il-haddiema barranin fis-swieq tax-xogħol ta' kull parti;

10. Jistieden lill-UE u lill-Vjetnam jaqblu fil-Ftehim ta' Kummerċ Hieles dwar trattament ġust u ekwu tal-investituri u l-fornituri tas-servizzi kollha fis-servizzi bankarji, tal-assigurazzjoni, legali, tal-kontabilità, tat-trasport u tad-distribuzzjoni, inklużi kemm is-settur tal-bejgħ bl-ingrossa kif ukoll bl-imnut; ifakkar li fir-rigward tas-servizzi finanzjarji, huwa essenzjali wkoll li jkun żgurat spazju politiku adegwat biex jitnaqqas ir-riskju sistemiku, biex jiġi miġġieled il-ħasil tal-flus u biex jiġi provdut l-ogħla livell possibbli ta' protezzjoni tal-konsumatur kif ukoll biex jiġu infurzati r-regoli u l-prattiki tal-kompetizzjoni ġusta bejn l-investituri u l-fornituri tas-servizzi domestiċi u barranin, fost l-oħrajn, billi jitnaqqsu, jekk mhux jiġu eliminati għalkollox, il-limiti eżistenti fuq l-ekwiżità u jiġu aboliti r-restrizzjonijiet fuq l-istabbiliment u l-akkwist ta' liċenzji; jirrakkomanda li l-Kummissjoni tinnegozja dispożizzjonijiet b'saħħithom u vinkolanti dwar it-trasparenza u l-kompetizzjoni ġusta sabiex jiġu applikati wkoll kundizzjonijiet ekwi bejn impriži privati u impriži tal-istat (SOEs);

11. Jinkoraġġixxi hafna lill-Vjetnam biex jiżviluppa leġiżlazzjoni xierqa tal-protezzjoni tad-data sabiex jikseb status ta' pajjiż b'livell adegwat ta' protezzjoni, madankollu minghajr ma johloq ostakoli għall-użu tal-flessibbiltajiet tal-Ftehim TRIPS u b'hekk jippermetti jew jagħti lok għat-trasferiment tad-data personali mill-UE abbażi tal-leġiżlazzjoni tal-UE u l-konformità magħha u b'dan il-mod jagħti spinta lill-flussi tad-data bilaterali u l-kummerċ f'servizzi relatati bħall-kummerċ elettroniku;

12. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet tal-Vjetnam jinnegozjaw sistemi tal-akkwist effettivi u trasparenti sabiex tkun żgurata kompetizzjoni ġusta bejn impriži privati u tal-istat, fl-ghoti ta' kuntratti pubbliċi, u biex tkun żgurata l-ikbar kopertura possibbli, biex jiġu inklużi l-impriži tas-settur pubbliku, filwaqt li jitqiesu b'mod xieraq is-sensittivitajiet u l-htijijiet reċiproki;

13. Ihegġeg lill-Kummissjoni tiżgura t-tnaqqis u s-supervizzjoni regolari tal-użu tas-sussidji u preferenzi oħrajn, bħal kundizzjonijiet ta' benefiċċju provvduti lill-SOEs u lil kumpaniji domestiċi fil-Vjetnam, li jxekklu l-kompetizzjoni ma' kumpaniji Ewropej, partikolarment fis-setturi li huma ta' importanza għall-politika ta' esportazzjoni tal-Vjetnam; ihegġeg ukoll lill-Kummissjoni tinnegozja dixxiplini bil-għan li jiżguraw kundizzjonijiet ekwi bejn il-partecipanti tas-suq pubbliċi u privati tal-UE u tal-Vjetnam;

14. Jemmen li fil-Ftehim ta' Kummerċ Hieles, għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-iżvilupp ta' opportunitajiet tan-negozju għal impriži żgħar u ta' daqs medju (SMEs) u li għandu jkun promoss l-investment fl-SMEs, kif ukoll mill-SMEs biex jingħata kontribut tghall-finanzjament ta' proġetti lokali mmexxija mis-suq u minn impriži kongunti fl-enerġija rinnovabbli u l-kummerċ fi prodotti u teknoloġiji ambjentali; jitlob li l-investituri Ewropej jibbenefikaw minn qafas leġiżlattiv aktar trasparenti u aktar prevedibbli fil-Vjetnam u li jiġu żgurati l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni ugwali bejn l-impriži Vjetnamizi u Ewropej;

15. Ihegġeg liż-żewġ partijiet fin-negozjati jiżguraw riżultat tajjeb fil-Ftehim ta' Kummerċ Hieles fir-rigward tal-liberalizzazzjoni tal-kummerċ fil-manifattura anke billi jiżguraw implimentazzjoni u infurzar effettivi tad-drittijiet ta' proprjetà intellettwali, inklużi l-privattivi u d-disinj, il-marki kummerċjali, id-drittijiet tal-awtur u drittijiet simili għal firxa ta' prodotti manifatturati;

Il-Hamis 17 ta' April 2014

16. Iqis li l-Ftehim ta' Kummerċ Hieles irid jirrispetta s-sensitivitajiet marbuta mal-kummerċ ta' prodotti agrikoli u tas-sajd, iżda li dan m'għandux jimpedixxi l-ftuħ reċiproku tas-swieq fis-setturi tal-kumplimentarjetà, u jenfasizza li l-aċċess għdid għas-suq għandu jkun sugġett għall-infurzar strett tal-protezzjoni tal-proprietà intellettwali, filwaqt li jkopri wkoll indikazzjonijiet ġeografici, inklużi marki ta' oriġini għal prodotti agrikoli u tal-ikel jew xorb, kif ukoll miżuri sanitarji u fitosanitarji (SPS), fl-interessi tal-produtturi u l-konsumaturi; jinsisti li l-ebda klawżola fil-ftehim ma tista' tostakola l-aċċess għal mediċini ġeneriċi bi prezz aċċessibbli;

17. Jitlob li jkun hemm arrangamenti trasparenti u effettivi ta' soluzzjoni tat-tilwim bejn stat u iehor, u fejn japplika, dispożizzjonijiet ta' soluzzjoni tat-tilwim bejn investitur u stat, li għandhom jiġu inklużi fil-Ftehim ta' Kummerċ Hieles, sabiex tkun żgurata protezzjoni xierqa tal-investimenti u biex l-investituri jinżammu milli jagħmlu klejms frivoli; iqis li l-mekkaniżmi kollha għas-soluzzjoni tat-tilwim bejn investituri u l-Istati għandhom, meta possibbli, ikunu bbażati fuq ir-regoli tal-Kummissjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi Kummerċjali Internazzjonali (UNCITRAL) jew dawk taċ-Ċentru Internazzjonali għas-Soluzzjoni ta' Tilwim dwar l-Investment (ICSID), jew inkella fuq kwalunkwe regola miftiehma b'mod bilaterali abbażi ta' normi u konvenzjonijiet internazzjonali, u għandu jkollhom qafas legali xieraq u jkunu sugġetti għal kriterji stretti ta' trasparenza;

18. Jitlob li jkun żgurat li ftehim ta' investment ma jillimitax il-progress fir-ratiffika u l-implimentazzjoni sħiħa tal-ftehimiet internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem, il-konvenzjonijiet tal-ILO u l-ftehimiet ambjentali multilaterali (MEAs) taż-żewġ partijiet;

19. Jippreferi l-inklużjoni tal-istandards tal-benessri tal-annimali fil-kapitolu tal-SPS tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles f'kapitolu indipendenti b'dispożizzjonijiet infurzabbli ekwivalenti;

20. Jistenna li l-Ftehim ta' Kummerċ Hieles jinkludi kapitolu vinkolanti u infurzabbli dwar l-iżvilupp sostenibbli, li jirrifletti l-impenn komuni tal-UE u l-Vjetnam li jipromwovu rispett, konformità u infurzar tad-drittijiet tal-bniedem internazzjonali, it-tmien konvenzjonijiet ewlenin tal-ILO u ftehimiet ambjentali multilaterali ewlenin, inkluża l-Konvenzjoni dwar il-Kummerċ Internazzjonali fl-Ispicijiet ta' Fawna u Flora Selvaġġi fil-Periklu, b'miżuri fil-każ ta' ksur, li jinvolvu organizzazzjonijiet indipendenti tas-soċjetà ċivili, li jirrappreżentaw lill-partijiet interessati ekonomiċi, soċjali u ambjentali fil-monitoraġġ ta' negozjati tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles u l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-kapitolu dwar l-iżvilupp sostenibbli, u li dan il-kapitolu jhegġeg ukoll l-impriżi jadottaw prattiki ta' responsabbiltà soċjali korporattiva, u jindirizza kwistjonijiet pendenti bħat-trattament xieraq kemm tal-annimali tal-irziezet kif ukoll dawk selvaġġi;

21. Jitlob li tali kapitolu dwar l-iżvilupp sostenibbli jkun kopert mir-rabta istituzzjonali u legali li għandha tiġi stabbilita bejn il-Ftehim ta' Kummerċ Hieles u l-Ftehim ta' Shubija u Kooperazzjoni (FSK), biex jinkludi l-possibilità ta' sospensjoni tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles f'każ ta' abbużi serji tad-drittijiet tal-bniedem;

22. Jistieden lill-Kummissjoni tapplika approċċ ibbażat fuq il-kondizzjonalità sabiex toffri l-firma tal-Ftehim ta' Kummerċ Hieles bi skambju għal progress konkret fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u drittijiet fundamentali oħra;

23. Ifaħhar il-progress soċjoekonomiku magħmul mill-Vjetnam bħala parti mir-riforma Doi Moi tiegħu, u jappoġġa l-isforzi kontinwi tal-pajjiż għal aktar titjib fis-soċjetà; ifaħhar, għaldaqstant, il-kandidatura tal-Vjetnam approvata mill-ASEAN għas-shubija fil-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-Nazzjonijiet Uniti għall-perjodu 2014-2016, kif ukoll għad-deċiżjoni tal-Gvern Vjetnamiż tas-27 ta' Awwissu 2013 li jippreżenta dokument informali li jkun jinkludi wegħdiet u impenji volontarji li jikkontribwixxu għall-promozzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, u b'hekk jitravwem l-iżvilupp sostenibbli fit-territorju tiegħu u b'rabta mas-shab tiegħu; ihegġeg lill-Gvern Vjetnamiż isegwi b'mod konsistenti l-wegħdiet u l-impenji tiegħu biex jimpedixxi u jsewwi b'mod effettiv kwalunkwe ksur reċenti tad-drittijiet tal-bniedem u d-deterjorament tal-libertajiet fundamentali;

24. Jenfasizza li d-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija u s-sigurtà huma elementi essenzjali tar-relazzjoni ġenerali bejn l-UE u l-Vjetnam; jitlob, għaldaqstant, liż-żewġ partijiet jiżguraw li d-dialogu dwar kwistjonijiet pendenti jiġi segwit attivament, b'referenza partikolari għal-libertà tal-kelma taċ-ċittadini individwali, il-libertà tal-midja u l-libertà reliġjuża;

Il-Hamis 17 ta' April 2014

25. Ihegġegħ lill-Kummissjoni twettaq malajr kemm jista' jkun Valutazzjoni tal-Impatt għad-Drittijiet tal-Bniedem kif mitlub mill-Parlament Ewropew fir-riżoluzzjoni tiegħu dwar id-drittijiet tal-bniedem u l-istandards soċjali u ambjentali fil-ftehimiet ta' kummerċ internazzjonali tal-25 ta' Novembru 2010 ⁽¹⁾, biex tippovdi "indikaturi kummerċjali komprensibbli bbażati fuq id-drittijiet tal-bniedem u fuq standards ambjentali u soċjali"; u bi qbil mar-Rapport tar-Rapporteur Speċjali tan-NU dwar id-dritt għall-ikel;

26. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-parlamenti tal-Istati Membri kif ukoll lill-Gvern u lill-Parlament tal-Vjetnam.

⁽¹⁾ ĠU C 99 E, 3.4.2012, p. 31.